

Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques

RESOLUCIÓ de 25 de gener de 2019, de la consellera de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques, per la qual es creen les unitats de valoració forense integral dels instituts de Medicina Legal i Ciències Forenses de la Comunitat Valenciana. [2019/1066]

La Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere abasta en el seu àmbit d'actuació tant els aspectes preventius, educatius, socials, assistencials i d'atenció posterior a les víctimes, i dona suport a les víctimes i proporciona una resposta legal integral que abasta tant les normes processals, creant noves instàncies, com a normes substantives penals i civils, incloent-hi la deguda formació dels operadors que intervenen en l'obtenció de proves i en l'aplicació de la Llei.

En la seua disposició addicional segona estableix que el Ministeri de Justícia (o les comunitats autònomes amb competències en la matèria), organitzaran els serveis forenses de manera que compten amb unitats de valoració forense integral. La funció que els encomana expressament és la de «dissenyar protocols d'actuació global i integral en casos de violència de gènere».

La nova redacció de la LOPJ, donada per la LO 07/2015 de 21 de juliol, en l'article 479.3 assenyala que «...En tot cas els instituts de Medicina Legal i Ciències Forenses comptaran amb unitats de valoració forense integral, de les quals podran formar part els psicòlegs i treballadors socials que es determinen per a garantir, entre altres funcions, l'assistència especialitzada a les víctimes de violència de gènere i el disseny de protocols d'actuació global i integral en casos de violència de gènere.»

De conformitat amb el Manual de Valoració Integral Forense de la Violència de Gènere i Domèstica publicat pel Ministeri de Justícia l'any 2005 la resposta forense en Violència de Gènere es dirigeix a «construir un informe pericial d'alta qualitat en les seues bases científiques i de metodologia, que pugua respondre a la petició que el jutgador considere necessària en cada cas». Per a això, i tenint en compte que l'informe pericial en aquesta matèria és de gran complexitat, és necessària una resposta multidisciplinària que contemple una valoració integral del problema i en conseqüència afavorisca les actuacions que es desenvolupen per part de diferents institucions i organismes de protecció a les víctimes.

Les unitats de valoració forense integral van entrar en funcionament en la Comunitat Valenciana l'any 2008 dependents dels Instituts de Medicina Legal. Es troben residenciades en les tres capitals de província i presten els seus serveis a tots els òrgans judicials de la Comunitat.

Amb la finalitat de millorar l'eficàcia i resposta d'aquestes unitats des d'aquesta Conselleria es va considerar imprescindible dotar als instituts d'una estructura pròpia i diferenciada dins de l'organització que, amb rang de prefectura de secció, assumira amb caràcter exclusiu la direcció i coordinació dels equips forenses en matèria de violència de gènere. En 2018 van entrar en funcionament les Prefectures de Secció a Alacant i València i en 2019 es constitueix la Prefectura de Secció de la Unitat de Castelló.

D'altra banda, mitjançant resolució de 8 de març de 2018 d'aquesta Conselleria (DOGV 14.03.2018) es va constituir un grup de treball per a la revisió dels protocols d'actuació institucional en aquesta matèria de valoració de riscos en els casos de violència de gènere en el si del qual es proposa «potenciar les unitats de valoració forense integral».

Seguint aquesta recomanació, amb la finalitat d'oferir un servei especialitzat en totes les demarcacions i acostar el servei a tots els operadors jurídics es creen per la present resolució les unitats de valoració forense integral d'àmbit comarcal.

En virtut de l'exposat, i de conformitat amb les atribucions que em confereix el Decret 8772017, de 7 de juliol, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques, resolc:

Conselleria de Justícia, Administración Pública, Reformas Democráticas y Libertades Públicas

RESOLUCIÓN de 25 de enero de 2019, de la consellera de Justicia, Administración Pública, Reformas Democráticas y Libertades Públicas, por la que se crean las unidades de valoración forense integral de los institutos de Medicina Legal y Ciencias Forenses de la Comunitat Valenciana. [2019/1066]

La Ley orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de medidas de protección integral contra la violencia de género abarca en su ámbito de actuación tanto los aspectos preventivos, educativos, sociales, asistenciales y de atención posterior a las víctimas, y apoya a las víctimas y proporciona una respuesta legal integral que abarca tanto las normas procesales, creando nuevas instancias, como normas sustantivas penales y civiles, incluyendo la debida formación de los operadores que interviene en la obtención de pruebas y en la aplicación de la Ley.

En su disposición adicional segunda establece que el Ministerio de Justicia (o las comunidades autónomas con competencias en la materia), organizarán los servicios forenses de modo que cuenten con unidades de valoración forense integral. La función que les encomienda expresamente es la de «diseñar protocolos de actuación global e integral en casos de violencia de género».

La nueva redacción de la LOPJ, dada por la LO 07/2015 de 21 de julio, en el artículo 479.3 señala que «...En todo caso los institutos de Medicina Legal y Ciencias Forenses contarán con unidades de valoración forense integral, de las que podrán formar parte los psicólogos y trabajadores sociales que se determinen para garantizar, entre otras funciones, la asistencia especializada a las víctimas de violencia de género y el diseño de protocolos de actuación global e integral en casos de violencia de género.»

De conformidad con el Manual de Valoración Integral Forense de la Violencia de Género y Doméstica publicado por el Ministerio de Justicia en el año 2005 la respuesta forense en Violencia de Género se dirige a «construir un informe pericial de alta calidad en sus bases científicas y de metodología, que pueda responder a la petición que el juzgador considere necesaria en cada caso». Para ello, y teniendo en cuenta que el informe pericial en esta materia es de gran complejidad, es necesaria una respuesta multidisciplinaria que contemple una valoración integral del problema y en consecuencia favorezca las actuaciones que se desarrollan por parte de diferentes instituciones y organismos de protección a las víctimas.

Las unidades de valoración forense integral entraron en funcionamiento en la Comunitat Valenciana en el año 2008 dependientes de los Institutos de Medicina Legal. Se encuentran residenciadas en las tres capitales de provincia y prestan sus servicios a todos los órganos judiciales de la Comunitat.

Con la finalidad de mejorar la eficacia y respuesta de estas unidades desde esta Conselleria se consideró imprescindible dotar a los institutos de una estructura propia y diferenciada dentro de la organización que, con rango de jefatura de sección, asumiese con carácter exclusivo la dirección y coordinación de los equipos forenses en materia de violencia de género. En 2018 entraron en funcionamiento las Jefaturas de Sección en Alicante y Valencia y en 2019 se constituye la Jefatura de Sección de la Unidad de Castellón.

Por otro lado, mediante resolución de 8 de marzo de 2018, de esta Conselleria (DOGV 14.03.2018) se constituyó un grupo de trabajo para la revisión de los protocolos de actuación institucional en esta materia de valoración de riesgos en los casos de violencia de género en el seno del cual se propone «potenciar las unidades de valoración forense integral».

Siguiendo esta recomendación, con el fin de ofrecer un servicio especializado en todas las demarcaciones y acercar el servicio a todos los operadores jurídicos se crean por la presente resolución las unidades de valoración forense integral de ámbito comarcal.

En virtud de lo expuesto, y de conformidad con las atribuciones que me confiere el Decreto 8772017, de 7 de julio, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de la Conselleria de Justicia, Administración Pública, Reformas Democráticas y Libertades Públicas, resuelvo:

Primer. Creació de les unitats de valoració forense integral

Es creen les unitats de valoració forense integral com a unitats multidisciplinàries dependents de les Prefectures del Servei de Clínica dels Instituts de Medicina Legal i Ciències Forenses de la Comunitat Valenciana encarregades d'oferir assistència tècnica especialitzada en matèria de violència de gènere als òrgans judicials dels partits judicials inclosos en el seu àmbit territorial, que seran en cada província les següents:

1. A la província d'Alacant es creen tres unitats de valoració forense integral Comarcals a Elx, Benidorm i Ibi.

2. A la província de Castelló es creen dues unitats de valoració forense integral comarcals a Vila-real i Vinaròs.

3. A la província de València es creen quatre unitats de valoració forense integral comarcals a Gandia, Torrent, Paterna i Alzira.

Segon. Àmbit territorial de les unitats de valoració forense integrals

Sense perjudici que, per necessitats del servei, la prefectura de secció de les unitats de valoració forense integral de cada província pugua reorganitzar el servei entre les diferents unitats de valoració, l'àmbit territorial de les unitats creades comprendrà els següents partits judicials:

<i>Unitat de Valoració Forense Integral</i>	<i>Partit judicial</i>
Alacant	Alacant Sant Vicent del Raspeig
Elx	Elx Orihuela Torrevieja Novelda
Benidorm	Benidorm Dénia La Vila-Joiosa
Ibi	Ibi Alcoi Villena Elda
Castelló	Castelló
Vila-real	Vila-real Segorbe Nules
Vinaròs	Vinaròs
València	València
Gandia	Gandia Ontinyent Sueca Xàtiva
Torrent	Torrent Mislata Quart de Poblet Requena
Paterna	Paterna Llíria Massamagrell Moncada Sagunt
Alzira	Alzira Carlet Catarroja Picassent

Tercer. Estructura i organització

1. Les Unitats de Valoració Integral Forense tant provincial com comarcals disposaran d'un equip multidisciplinari compost necessàriament per personal de la Medicina Forense, de la Psicologia i del Treball Social, els qui desenvoluparan les funcions que li siguen pròpies. Correspondrà al metge/a forense de la unitat, la coordinació de l'actuació de l'equip forense en el seu àmbit d'actuació.

Primero. Creación de las unidades de valoración forense integral

Se crean las unidades de valoración forense integral como unidades multidisciplinarias dependientes de las jefaturas del Servicio de Clínica de los Institutos de Medicina Legal y Ciencias Forenses de la Comunitat Valenciana encargadas de ofrecer asistencia técnica especializada en materia de violencia de género a los órganos judiciales de los partidos judiciales incluidos en su ámbito territorial, que serán en cada provincia las siguientes:

1. En la provincia de Alicante se crean tres unidades de valoración forense integral comarcals en Elche, Benidorm e Ibi.

2. En la provincia de Castellón se crean dos unidades de valoración forense integral comarcals en Vila-real y Vinaròs.

3. En la provincia de Valencia se crean cuatro unidades de valoración forense integral comarcals en Gandia, Torrente, Paterna y Alzira.

Segundo. Ámbito territorial de las unidades de valoración forense integrales

Sin perjuicio de que, por necesidades del servicio, la jefatura de sección de las unidades de valoración forense integral de cada provincia pueda reorganizar el servicio entre las distintas unidades de valoración, el ámbito territorial de las unidades creadas comprenderá los siguientes partidos judiciales:

<i>Unidad de Valoración Forense Integral</i>	<i>Partido judicial</i>
Alicante	Alicante San Vicente del Raspeig
Elche	Elche Orihuela Torrevieja Novelda
Benidorm	Benidorm Dénia Villajoyosa
Ibi	Ibi Alcoy Villena Elda
Castellón	Castellón
Vila-real	Vila-real Segorbe Nules
Vinaròs	Vinaròs
València	València
Gandia	Gandia Ontinyent Sueca Xàtiva
Torrent	Torrent Mislata Quart de Poblet Requena
Paterna	Paterna Llíria Massamagrell Moncada Sagunto
Alzira	Alzira Carlet Catarroja Picassent

Tercero. Estructura y organización

1. Las Unidades de Valoración Integral Forense tanto provincial como comarcals dispondrán de un equipo multidisciplinar compuesto necesariamente por personal de la Medicina Forense, de la Psicología y del Trabajo Social, quienes desarrollarán las funciones que le sean propias. Corresponderá al médico/a forense de la unidad, la coordinación de la actuación del equipo forense en su ámbito de actuación.

2. Les unitats dependran orgànicament i funcionalment del Servei de Clínica de l'Institut d'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de la seua província.

Correspondrà a la prefectura de secció de valoració forense integral de cada Institut proposar a la Prefectura del Servei de Clínica de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses els criteris de repartiment de les pericials requerides, controlar el temps d'emissió dels informes, realitzar l'estadística i memòria anual de la unitat i establir relacions amb els òrgans judicials, Fiscalia, Serveis d'Assistència a Víctimes i Forces i Cossos de Seguretat, així com la coordinació de totes les unitats de valoració forense integral corresponents a cada IML.

Quart. Funcions de les unitats de valoració forense integral

Les Unitats de Valoració Forenses Integral, en els seus respectius àmbits d'actuació, seran les encarregades d'efectuar i informar, a requeriment dels òrgans judicials i/o del Ministeri Fiscal amb competència en violència sobre la dona, les següents actuacions:

- a) Valoració integral dels efectes de la violència física, psíquica i sexual en les dones víctimes de violència de gènere.
- b) Valoració dels efectes de l'exposició a la violència i de les agressions patides pels fills i les filles i menors a càrrec seu.
- c) Valoració de la incidència, la perillositat objectiva, i el risc de reincidència de l'agressor.
- d) Valoració relativa als procediments civils que afecten les víctimes de violència de gènere contemplats en la legislació vigent.
- e) Qualsevol altres funcions que determine la Prefectura del Servei de Clínica o en defecte d'això la Direcció de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de la província a què pertanga.

Cinqué. Funcions de guàrdia

El servei de guàrdia en les unitats de valoració forense integral serà de 24 hores.

Sisé. Entrada en funcionament

Fins a l'efectiva entrada en funcionament de les unitats de valoració forense integral comarcals els Instituts de Medicina Legal i Ciències Forenses establiran un sistema de guàrdies de 24 hores, conforme a la distribució territorial establida, que garantisca l'assignació immediata i amb caràcter preferent de les valoracions mèdic-forenses en matèria de violència de gènere enfront de qualsevol altre tipus d'assumptes.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es podrà interposar recurs contenciós administratiu davant el Jutjat Contenciós Administratiu de València o aquell en la circumscripció del qual tinga el recurrent el seu domicili, en el termini de dos mesos, comptats des de l'endemà de la seua notificació, de conformitat amb el que s'estableix en els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciós administrativa, sense perjudici que pugua interposar-se potestativament recurs de reposició davant el mateix òrgan que la dicta, en el termini d'un mes, comptat des de l'endemà de la seua notificació o qualsevol altre recurs que estime procedent per a la defensa dels seus interessos.

València, 25 de gener de 2019.– La consellera de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques: Gabriela Bravo Sanestanislaio.

2. Las unidades dependerán orgánica y funcionalmente del Servicio de Clínica del Instituto de Instituto de Medicina Legal y Ciencias Forenses de su provincia.

Corresponderá a la jefatura de sección de valoración forense integral de cada Instituto proponer a la Jefatura del Servicio de Clínica del Instituto de Medicina Legal y Ciencias Forenses los criterios de reparto de las periciales requeridas, controlar el tiempo de emisión de los informes, realizar la estadística y memoria anual de la unidad y establecer relaciones con los órganos judiciales, Fiscalía, Servicios de Asistencia a Víctimas y Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, así como la coordinación de todas las unidades de valoración forense integral correspondientes a cada IML.

Cuarto. Funciones de las unidades de valoración forense integral

Las Unidades de Valoración Forenses Integral, en sus respectivos ámbitos de actuación, serán las encargadas de efectuar e informar, a requerimiento de los órganos judiciales y/o del Ministerio Fiscal con competencia en violencia sobre la mujer, las siguientes actuaciones:

- a) Valoración integral de los efectos de la violencia física, psíquica y sexual en las mujeres víctimas de violencia de género.
- b) Valoración de los efectos de la exposición a la violencia y de las agresiones sufridas por los hijos y las hijas y menores a su cargo.
- c) Valoración de la incidencia, la peligrosidad objetiva, y el riesgo de reincidencia del agresor.
- d) Valoración relativa a los procedimientos civiles que afecten a las víctimas de violencia de género contemplados en la legislación vigente.
- e) Cualquiera otras funciones que determine la Jefatura del Servicio de Clínica o en su defecto la Dirección del Instituto de Medicina Legal y Ciencias Forenses de la provincia a que pertenezca.

Quinto. Funciones de guardia

El servicio de guardia en las unidades de valoración forense integral será de 24 horas.

Sexto. Entrada en funcionamiento

Hasta la efectiva entrada en funcionamiento de las unidades de valoración forense integral comarcales los Institutos de Medicina Legal y Ciencias Forenses establecerán un sistema de guardias de 24 horas, conforme a la distribución territorial establecida, que garantice la asignación inmediata y con carácter preferente de las valoraciones médico-forenses en materia de violencia de género frente a cualquier otro tipo de asuntos.

Contra esta resolución, que pone fin a la vía administrativa, se podrá interponer recurso contencioso-administrativo ante el Juzgado de lo Contencioso-Administrativo de València o aquel en cuya circunscripción tenga el recurrente su domicilio, en el plazo de dos meses, contados desde el día siguiente al de su notificación, de conformidad con lo establecido en los artículos 8, 14 y 46 de la Ley 29/1998, de 13 de julio, reguladora de la jurisdicción contencioso-administrativa, sin perjuicio de que pueda interponerse potestativamente recurso de reposición ante el mismo órgano que la dicta, en el plazo de un mes, contado desde el día siguiente al de su notificación o cualquier otro recurso que estime procedente para la defensa de sus intereses.

València, 25 de enero de 2019.– La consellera de Justicia, Administración Pública, Reformas Democráticas y Libertades Públicas: Gabriela Bravo Sanestanislaio.